

17/1960zach

ZWIĄZEK POLSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW
CENTRALNE BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH

WYSTAWA TKANINY
JOLANTY OWIDZKIEJ

LISTOPAD – GRUDZIEŃ 1960 R.

CENTRALNE BIURO
WYSTAW ARTYSTYCZNYCH
w-wa. pl. Małachowskiego 3

LP 4330

WARSZAWA „ZACHĘTA” PLAC MAŁACHOWSKI

Jolanta Owidzka, ur. 1.II.1927 r. w Radomiu

Studia: Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych w Krakowie, Wydział Tkactwa — pracownia prof. S. Galkowskiego, Wydział Malarstwa — pracownia prof. T. Kantora, Akademia Sztuk Plastycznych w Warszawie: — Wydział Tkactwa — pracownie prof. E. Plużyńskiej i prof. M. Szymańskiego, Wydział Malarstwa — pracownia prof. M. Włodarskiego.

Udział w wystawach krajowych: Okręgowa Wystawa Plastyki, Warszawa 1955; II Ogólnopolska Wystawa Architektury Wnętrz i Sztuki Dekoracyjnej, Warszawa 1957; wystawy Pracowni Doświadczalnej ZPAP, Warszawa, Lublin, Bydgoszcz 1957—1959; wystawa na M/S „Batorym”, Gdynia 1959; Wystawa Marynistyczna, Warszawa 1959. W latach 1955—59 udział w Targach Poznańskich i wystawach spółdzielczości; prace realizowane w przemyśle i w zakładach CPLiA.

Udział w wystawach zagranicznych: Zurich, Genewa 1957; Chiny 1958; Kair, Aleksandria, Bagdad, Damaszek 1958; Izmir, Bombaj, Londyn 1957—1959; Budapeszt, Kolonia 1960.

Prace teoretyczne: J. Owidzka, D. Szarras, Rola tkaniny we współczesnym wnętrzu mieszkalnym, Warszawa, IWP, 1957; analizy kolekcji przemysłowych dla Instytutu Wzornictwa Przemysłowego, 1957—1960; liczne artykuły w pismach fachowych, 1953—1959; udział w komisjach ocen działających w spółdzielczości, w przemyśle, IWP, 1958—1960.

Nagrody: Ministerstwa Kultury i Sztuki 1957; Ministerstwa Przemysłu Lekkiego 1957; Instytutu Wzornictwa Przemysłowego 1955, 1957; w konkursach CPLiA 1956, 1957, 1958.

Artystów plastyków przyzwyczajono się dzielić niejako na dwie kategorie: na artystów „prawdziwych” uprawiających sztukę „czystą” oraz na tych, którzy zajmują się sztuką pośledniejszą, tzw. użytkową. Niezależnie od istniejących rzeczywiście odrębności poszczególnych dziedzin twórczych nie można zgodzić się z drastycznością tego arbitralnego podziału. Zarówno bowiem granice niektórych dyscyplin w wielu wypadkach są niemal nieuchwytnie, a w każdym razie zacieśniają się coraz bardziej, jak również próby generalizowania i schematyzowania zjawisk i postaw artystycznych wydają się zgoła sprzeczne z istotą rozwijającej się sztuki współczesnej. Wszedłszy raz poza utarte szablony sztuka staje się tym, czym być musi — wyrazem własnego osobistego stosunku artysty do różnorodnej problematyki otaczającej rzeczywistości, zgodnie ze świadomością i wrażliwością jednostki w oparciu o wybrane czy też wręcz wynalezione przez siebie środki artystycznej wypowiedzi.

Przejawy współczesnego myślenia znajdują odbicie we wszystkich dyscyplinach plastycznych, nie ma bowiem takiej dziedziny twórczości, która właściwe jej specyficzne środki wyrazu ograniczałaby z góry, czy też hamowała możliwość coraz pełniejszej wypowiedzi artysty. Co więcej, poszukiwania nowych form wyrazowych prowadzą zazwyczaj do narodzin wartości estetycznych, wykraczających poza tradycyjne ramy określonych gatunków, wzbogacając ich dotychczasową funkcję i pogłębiając siłę oddziaływania.

Świadectwem takiej właśnie postawy w dziedzinie tkactwa artystycznego jest twórczość Jolanty Owidzkiej. Jej dywany, wykonane zresztą w tradycyjnych, powszechnie znanych technikach, wybiegają daleko poza przyjęte w tej dziedzinie wzory (najczęściej pseudoludowe), stanowiąc przykład dobrze pojętego nowatorstwa.

Owidzka podejmuje z całkowitą świadomością wagi zagadnienia jeden z kapitalnych problemów sztuki współczesnej. Jest nim ciągle szeroko otwarty problem związku malarstwa nowoczesnego ze sztuką użytkową i poprzez nią z przemysłem i architekturą.

Kompozycje dywanowe Owidzkiej z ich ogromnym bogactwem inwencji twórczej noszą cechy malarstwa abstrakcyjnego, jednak podporządkowanego ściśle określonej funkcji użytkowej — ona wydaje się

być punktem wyjścia, głównym wyznacznikiem dla koncepcji plastycznej, decydującej z kolei o artystycznej wartości przedmiotu. Tak pojęta tkanina dywanowa staje się pełnowartościowym komponentem nowoczesnego wnętrza. Dzięki abstrakcyjnemu układowi form możliwe jest oglądanie jej z równą satysfakcją z różnych stref obserwacyjnych zależnie od usytuowania patrzącego, co stanowi na pozór nieuchwytny, ale ważny element harmonii i spokoju. W dziele Owidzkiej zachodzi zjawisko jakiegoś dualizmu: pozostając kompozycją zaaranżowaną na wzór obrazu abstrakcyjnego i prowokującą widza do odbierania jej w ten sposób, jak się odbiera taki obraz, pozwala ono temu widzowi na zachowanie postawy nieobowiązującej na zmiany punktu widzenia w ślad za swobodnym poruszaniem się we wnętrzu. Owidzka posiada znajomość nie tylko praktyki twórczej, ale również głęboką wiedzę teoretyczną w dziedzinie tkactwa i kompozycji wnętrza, czego dowodem jest szereg wnikliwych studiów opublikowanych na łamach prasy fachowej. To wszechstronne przygotowanie pozwala jej uniknąć wielu pomyłek i zbędnych prób. Porusza się ona w dziedzinie techniki tkackiej z całkowitą świadomością postawionego sobie celu, osiąga rezultaty, które stawiają ją wśród czołowych przedstawicieli polskiej sztuki nowoczesnej.

Kompozycje Jolanty Owidzkiej noszą wyraźne piętno osobiste. Charakteryzuje je bardzo wyszukane, bardzo subtelne i bardzo kobiece wyczucie koloru, podporządkowanego zawsze rytmowi organizującemu koncepcję. W pracach tych nie ma elementów niekontrolowanych — panuje w nich utrzymana starannie równowaga między uczuciem i intelektem.

W widocznym w tych pracach dążeniu do stałego podporządkowania nie odczuwa się wahań wobec mającej zapasę decyzji — realność tworzonego przedmiotu niejako przekreśla z góry pozornie nieuniknioną alternatywność realizacji.

Tkaniny Jolanty Owidzkiej ukazują nam twórcę wyczulonego na istotną treść współczesności, artystę o głębokiej znajomości praw warsztatu, jak i nieczęsto spotykanej identyfikacji procesu twórczego z założonymi z góry intencjami.

1. KILIM, 1957, 1,25x2,45
2. DYWAN, 1957, 2,34x3,63
(Nagroda na konkursie CPLiA)
wł. Regionalnego Biura Sprzedaży CPLiA w Warszawie
wyk. Spółdzielnia „Sztuka Beskidzka” — Bielsko
3. DYWAN, 1957, 2,34x3,63
wł. Regionalnego Biura Sprzedaży CPLiA — Warszawa
wyk. Spółdzielnia „Sztuka Beskidzka” — Bielsko
4. TKANINA NICIELNICOWA, 1958, 1,40x4,00
5. DYWAN, 1958, 2,50x3,50
(nagroda na konkursie CPLiA)
wł. Regionalnego Biura Sprzedaży CPLiA — Warszawa
wyk. Spółdzielnia CPLiA „Chalupnik” — Żywiec
6. DYWAN, 1958, 2,50x3,50
wł. Regionalnego Biura Sprzedaży CPLiA — Warszawa
wyk. Spółdzielnia CPLiA „Chalupnik” — Żywiec
7. DYWAN, 1959, 2,00x2,00
wł. P.P. „Desa” — Warszawa
8. DYWAN, 1959, 2,00x2,00
9. DYWAN, 1959, 1,50x1,80
10. DYWAN, 1960, 0,80x1,50
wł. K. Maślanka
11. DYWAN, 1960, 0,60x1,20
12. DYWAN, 1960, 1,50x2,00
13. DYWAN, 1960, 1,50x2,40
wyk. Spółdzielnia CPLiA „Rękodzieło” — Warszawa
14. DYWAN, 1960, 1,50x2,10
wyk. Spółdzielnia CPLiA „Rękodzieło” — Warszawa
15. DYWAN, 1960, 1,50x2,40
wyk. Spółdzielnia CPLiA „Rękodzieło” — Warszawa
16. DYWAN, 1960, 1,50x2,10
wyk. Spółdzielnia CPLiA „Rękodzieło” — Warszawa
17. TKANINA NICIELNICOWA, 1960, 0,80x1,50
18. TKANINA NICIELNICOWA, 1960, 0,80x1,50
19. TKANINA NICIELNICOWA, 1960, 0,80x1,50
20. TKANINA NICIELNICOWA, 1960, 0,80x1,50
21. TKANINA NICIELNICOWA, 1960, 0,80x1,50

Projekt plakatu: Henryk Tomaszewski

Ekspozycje wystawy: Oskar Hansen

Zdjęcia do Katalogu: Adam Johann, Tadeusz Cisowski, Kazimierz
Jastrzębowski

Jolanta Owidzka – tkaniny – textures – tissues







